

Gentse unief. NSV en KASPER erkend, antifascistische strijd meer dan nodig

Exact een jaar na de vorige erkenning van de NSV (Nationalistische Studenten Vereniging) aan de Gentse Universiteit, werd deze neo-fascistische studentenclub opnieuw met een nipte meerderheid door het PFK (Politiek en Filosofisch Konvent) erkend. Deze keer wordt ze in haar erkenning vergezeld door KASPER, een bizarre en elitaire club met een evenzeer bruine rand. Door hun erkenning afgelopen vrijdag kunnen deze organisaties (voorlopig) gebruik maken van subsidies en lokalen van de universiteit.

Liberalen en christen-democraten stemmen voor extreem-rechts

De stemming op de vergadering van het PFK, de overkoepelende organisatie van politieke en filosofische studentenorganisaties, was telkens nipt. Er werd met zes stemmen voor gestemd, terwijl vijf organisaties tegen stemden. De meerderheid voor de erkenning kwam er door de expliciete steun van de liberale en christen-democratische studenten. Die voerden het argument van de "vrije mening" aan, maar ze stelden evenzeer dat bewijzen van geweld of racisme op zich niet volstaan. Er werd zonder enige uitleg aan toegevoegd dat "extreem-links" even erg is.

Een aantal organisaties, zoals de vrijzinnigen of de Europese studenten van JEF en Minos, beweren een "neutrale" positie in te nemen. Maar door ofwel voor te stemmen ofwel de vergadering te verlaten om niet te moeten stemmen, wordt de erkenning mee mogelijk gemaakt. Door het verdwijnen van een aantal kleinere linkse organisaties is er voortaan een rechtse meerderheid. De liberale studenten gaven overigens impliciet toe dat een puur legalistische benadering ook een erkenning van Blood&Honour mogelijk maakt. Als dit achteraf tot geweld leidt, zullen de liberalen het uiteraard niet geweten hebben.

De Actief Linkse Studenten verzetten zich samen met andere linkse verenigingen al jarenlang tegen de erkenning van NSV en co. Het argument dat een erkenning zou leiden tot een braver en "beschaafder" NSV gaat helemaal niet op. In Antwerpen is NSV erkend en waren er verschillende gewelddaden. Er werd met WC-papier naar sans-papiers gegooid, een ALS-vergadering werd fysiek bestormd,... In Leuven organiseerde de NSV na haar erkenning een herdenking van de Oostfrontstrijders die met de nazi's gingen vechten tegen de Russen. Een erkenning zorgt voor het legitimeren van extreem-rechts. Dat zorgt ervoor dat hun vertrouwen kan toenemen en er een klimaat ontstaat waarin onder de mom van vrije meningsuiting vrijgeleide wordt gegeven aan het gewelddadig opleggen van een praktijk die in het verleden haar criminele aard heeft aangetoond.

KASPER is behoorlijk nieuw en staat voor Katholiek, Solidaristisch, Partij-onafhankelijk, Elitenvormend en Rede. Voor velen zal deze zelfverklaarde elitaire club als bizar en grappig overkomen. Zo eist ze van aspirant-leden om een minimum te halen op vlak van studieresultaten. Haar credo is 'noch links, noch rechts', maar de conservatieve en discriminerende standpunten vallen gemakkelijk op haar website terug te vinden. In april komt Aartsbisschop Léonard spreken voor deze vereniging. Uiteraard zijn holebi's niet welkom bij deze club, maar dat kon de meerderheid van PFK-verenigingen niet deren. Integendeel, er werd voor gezorgd dat de discriminerende standpunten van deze club een officieel forum krijgen aan de Gentse universiteit.

Verzet blijft nodig

Vroeger maakte de NSV geen schijn van kans in het Gentse PFK. Enerzijds wegens

KORT

VB-gemeenteraadslid betrapt op winkeldiefstal

Het Antwerpse VB-gemeenteraadslid George Ver Eecke (70) werd in de GB aan de Groenplaats betrapt op winkeldiefstal. In de winkel

at hij tomaten, rauw spek en een croissant waarop hij zonder te betalen de winkel verliet. De man werd voor verhoor opgepakt. Ondanks het feit dat ook De Wever Antwerps gemeenteraadslid is, staat Ver Eecke ervoor bekend dat hij op de gemeenteraad alle broodjes mee neemt en ook al eens extra suikertjes in zijn zakken laat verdwijnen. In een reactie op de winkeldiefstal van Ver Eecke stelde Dewinter dat Ver Eecke al twee geen lid meer is van het VB, maar wel nog deel uitmaakt van de VB-fractie. In 2009 haalde Ver Eecke de media toen hij met een jachtgeweer op een vergadering van de OCMW-raad verscheen. De man was eerder actief bij Waardig Ouder Worden. Als Dewinter hem een verkiesbare plaats voor de gemeenteraad had aangeboden, had dit alleszins niets te maken met zijn politieke talenten die ook in VB-kringen nog niet zijn ontdekt. Pittig detail: de man is in de Antwerpse gemeenteraad de opvolger van Bart Debie toen die noodgedwongen ontslag nam en naar Brussel trok.

KORT

Complot?

De immer duidelijke Georges Ver Eecke, lid van de VB-fractie in de Antwerpse gemeenteraad maar geen lid van het VB, gaf dan toch toelichting bij zijn arrestatie wegens winkeldiefstal in de Carrefour onder de Groenplaats. Eerder reageerde het VB met de stelling dat Ver Eecke geen lid meer is van het VB, nu kondigde de partij aan dat de man uit de fractie wordt gezet. Er werd ook geklaagd dat Ver Eecke op zittingen van de gemeenteraad altijd alle broodjes meepikt. De man is nochtans rijk, wellicht door zuinigheid. Ook de vermeende winkeldiefstal was daar een voorbeeld van. Ver Eecke stelt dat hij helemaal niet was overgegaan tot het eten van een croissant, tomaten en spek in de winkel. De verpakkingen die hij weg gooide alvorens de winkel te verlaten, waren *“lege verpakkingen van een week eerder gekochte producten”*. De man bespaart dus op zijn vuilniszakken. Verder stelt hij het slachtoffer te zijn van een complot van het VB. Hij zou geen lid meer zijn sinds hij 40.000 euro aan de partij gaf en daarover moest zwijgen van de omgeving van Dewinter. Die laatste reageerde: *“Ik vermoed dat Georges wat verward is geweest, dat gebeurt tegenwoordig wel vaker.”*

PVV wil oorlog tegen Iran

De partij van Wilders pleit voor een “preventieve oorlog” tegen Iran. Hoe de PVV dat denkt te kunnen realiseren, is niet duidelijk. Iran is een pak groter dan Irak en beter georganiseerd. Na zeven jaar is er in Irak amper enige stabiliteit en daar wil de partij van Wilders nu ook nog een oorlog in Iran bovenop doen. Het resultaat daarvan zou een verdere destabilisering van zowel Irak, Afghanistan als de rest van de regio zijn. Alsof dat een antwoord zou bieden op de reactionaire stroming die ook wordt vertegenwoordigd door de machtshebbers in Teheran. De PVV toont zich als een oorlogszuchtige formatie terwijl oorlog nooit leidt tot vrijheid.

de progressieve meerderheid, en anderzijds omdat er vooraf uitgebreid onder de verschillende organisaties werd gediscussieerd. Dit veranderde enigszins nadat de Blandijn in oktober 2008 door de progressieve organisaties werd bezet, nadat de UGent van de rechter in kortgeding verplicht toestemming had moeten geven aan de NSV om een debat met o.a. Dewinter te organiseren.

De ‘rechtse’ organisaties hebben sindsdien het standpunt van ‘vrije meningsuiting’ als argument voor erkenning zeer duidelijk kenbaar gemaakt. Volgens liberalen, christen-democraten, vrijzinnigen en andere strekkingen zou duidelijk bewijs dat de NSV of een andere extreemrechtse organisatie de statuten van de universiteit schendt, voldoende zijn om deze niet te erkennen.

Deze bewijzen kwamen tot op vandaag weinig aan bod in het PFK, maar werden achteraf vaak wel in de Sociale Raad, Raad van Bestuur en het Bestuurscollege, die de erkenning moeten bevestigen, voorgelegd. Gisteren gebeurde dit ook in het PFK zelf, mét fotomateriaal. De liberale studenten gingen echter zo ver om te stellen dat dergelijk bewijsmateriaal niet langer een argument is, vermits de ‘extreemlinkse’ verenigingen ‘even erg’ zouden zijn. Wat daarmee precies wordt bedoeld, is niet meteen duidelijk. Het maakt wel duidelijk dat de burgerlijke krachten, zelfs als ze niet direct belang hebben bij extreem-rechtse overwinningen, wel kant weten te kiezen als er een polarisering optreedt.

Het Vlaams Belang mag dan al heel wat stemmen verloren zijn aan onder meer N-VA, de dreiging blijft reëel. Een verkiezings-

nederlaag kan ruimte bieden aan radicalere kleinere groepen. Dat is vaak een beperkt fenomeen, maar het gevaar ervan (figuurlijk, maar ook letterlijk) mag niet worden onderschat. We mogen niet toelaten dat zij zich de straat kunnen toe-eigenen tijdens de NSV-betoging begin maart in Gent.

Verzet blijft noodzakelijk en uiteindelijk zijn mobilisaties op straat van doorslaggevend belang. Begin maart vindt in Gent de jaarlijkse anti-NSV betoging plaats. Deze betoging zal ook een betoging tegen de erkenning van extreem-rechts aan de universiteit zijn. Met een vreedzame betoging wordt ingegaan tegen racisme en haat. Tegen de achtergrond van de economische crisis en de toename van de tekorten (werkloosheid, armoede,...) is er een zeker potentieel voor verdelende opvattingen zoals racisme, seksisme en homofobie. Die bieden evenwel geen antwoord op de gevolgen van de crisis. Daarvoor is er nood aan een sociaal programma dat ons verenigt in de strijd tegen het kapitalisme. Dat is waarom wij slogans als “Jobs, geen racisme” centraal stellen.

Help de ALS om nu al de campagne voor de betoging in maart aan te vatten en de strijd tegen extreem-rechts te versterken. We willen net als vorige jaren mobiliseren om met een grote betoging aan te tonen wat de studenten over extreem-rechts denken. We willen er tegelijk gebruik van maken om de discussie aan te gaan over alternatieven op een systeem dat leidt tot tekorten, werkloosheid, armoede, miserie,... Alles wat ons verdeelt, verzwakt ons. Jobs, geen racisme. No pasaran!

Marc

Asiel- en migratie. Een oplossing is enkel mogelijk als we de echte profiteurs aanpakken!

De winter is in het land en op dit moment leven zo'n 6000 asielzoekers gewoon op straat. Dit is geen nieuwe situatie, vorig jaar moest Leterme al het failliet van het (feitelijke non-) beleid toegeven met zijn oproep tot liefdadigheid naar particulieren – toen al slapen zelfs gezinnen met baby's in de vrieskou in stations. En toch moeten er nu in spoedtempo duizenden (tijdelijke) opvangplaatsen worden gecreëerd.

Veel aandacht ging in de pers naar de politieke blokkeringen in dit dossier, waarbij de voorkeur ging naar het aspect van communautaire verdeeldheid. De Franstalige partijen zouden een veel "linkser" beleid verdedigen, de Vlaamse pleiten daarentegen voor een strikter beleid. Fundamenteel echter heeft geen enkele van die partijen een oplossing teweeggebracht in de vorige decennia, terwijl de migratie- en asielproblematiek in omvang toenam, en hebben ze ook geen oplossing in petto voor de toekomst. Er zijn uiteraard verschillen tussen de partijen, waarbij partijen als PS en de groenen meer nadruk leggen op de noodzaak aan een sociale benadering en partijen als de liberalen, CD&V, NVA maar ook SP.a, meer nadruk leggen op de noodzaak van een striktere asielprocedure, aanpak van "misbruiken", strengere regels voor gezinshereniging.

Maar geen van de partijen spreekt zich uit over hoe we in de samenleving opnieuw een draagvlak zullen creëren – met een degelijke job, betaalbare huisvesting, openbare diensten, noodzakelijke (gezondheids)zorg... voor iedereen – om de mensen die hier op allerlei mogelijke manieren terecht komen, evenals de rest van de bevolking, een degelijk leven te bieden. Asielzoekers mogen niet werken, maar mogen ook geen financiële steun meer krijgen. Dat laatste is nu opnieuw gedeeltelijk en op sommige plaatsen opgeheven omdat de staat niet in staat is de nodige opvang te bieden. Net als "illegale" migranten (wegteren in de miserie die door het kapitalisme in enorme delen van de wereld werd gecreëerd, is immers geen "legale" reden voor een asielaanvraag) zijn ze door de hier geldende regels gemakkelijke prooi voor malafide bedrijven die liever met spotgoedkope illegale of semilegale arbeiders werken of voor huisjesmelkers.

"Legale" migranten en zelfs in België geboren en opgegroeide jongeren uit migrantengemeenschappen worden dat trouwens ook meer en meer naarmate de werkloosheid torenhoog is geworden en discriminatie dan ook genadeloos toeslaat. Het nieuwe debat dat ontstond na de uitspraken van Merkel en Leterme (over het mislukken van de "multiculturele samenleving" en de "integratie") of dat volgde op het eindrapport van de "Rondetafels van de Interculturaliteit", toont opnieuw dat als men praat over die bevolkingsgroep, dat steeds in termen van de culturele verschillen is. Het is door die "culturele verschillen", zo wil men ons aanpraten, dat ze o.a. niet slagen op school, geen werk vinden, vaker in de gevangenis belanden en meestal hardere straffen krijgen dan "autochtone" Belgen... Als men het heeft over de sociale achtergrond, dan is men zagezegd voor een "pamperpolitiek". En zo danst men om de vaststelling heen dat als de Belgische autoriteiten als eens discussiëren over de migranten en beslissingen maken, dat meestal

iets als het verbod op de hoofddoek op school is. Nooit iets dat de torenhoge werkloosheid onder jongeren uit de migrantengemeenschappen probeert op te lossen of bijvoorbeeld voldoende middelen voor het onderwijs opdat minder jongeren gewoon "gedropt" zouden worden.

Nieuwe opvangplaatsen zullen duizenden gezinnen onderdak bieden en moeten er zo snel mogelijk komen, maar ze zullen bij gebrek aan een algemeen sociaal beleid – waarbij onderwijs, gezondheids- en andere zorg, openbare diensten, sociale zekerheid,... ervoor zorgen dat iedereen een menswaardig bestaan kan hebben – ook opnieuw tot spanningen leiden. Zo'n 15% van de bevolking in dit land is arm. Het is dit arme deel dat de grootste moeite heeft om een goede school te vinden, een betaalbare woning, die medische zorgen moet uitstellen,...

Als een deel van de bevolking ervan overtuigd is dat het sociale beleid is afgebouwd omdat we er met teveel mensen gebruik van maken en de strijd zien als een strijd tussen die armen over wie van de beschikbare middelen gebruik moet maken, is dat vooral omdat geen enkele partij spreekt over de reële reden waarom het sociale beleid de laatste 30 jaar alleen nog afbouw heeft gekend: de steeds verder gaande afroming van de door de werkende bevolking geproduceerde rijkdom om de winsten omhoog te stuwten.

De arbeidersbeweging moet haar eigen standpunt innemen en de hypocrisie aanklagen van zogenaamde "goeddoeners", vooral bij de sociaaldemocratie en de groenen, in mindere mate ook in de christendemocratie te vinden, die wel een "sociaal beleid" verdedigen maar geen woord spreken over waar de middelen vandaan moeten komen – als er bespaard wordt in het onderwijs, huisvestingsbeleid, openbare diensten zijn ze er meestal als de kippen bij om die goed te keuren. We moeten uiteraard ook afstand nemen van de openlijk rechtse partijen die aan migranten regels willen opleggen die ze grondwettelijk niet aan de eigen bevolking mogen opleggen: het recht van een gezin om samen te leven en de vrije partnerkeuze zijn daar maar enkele voorbeelden van.

Feit is dat het kapitalisme, dat wereldwijd in crisis is, de migratiestromen constant aanwakkert. Een mens zou geen mens zijn indien hij/zij niet zou proberen te overleven en kansen te zoeken waarmee ze de toekomst van hun kinderen en vaak ook hun ouders kunnen veiligstellen. De immense armoede, de voedseltekorten die worden aangewakkerd door speculatie van kapitaalbezitters die enkel winsten op korte termijn op oog hebben,... kunnen niet anders dat dit effect hebben. Als er veel Oost-Europese asielzoekers en migranten zijn, heeft dat alles te maken met het feit dat de herinvoering van het kapitalisme de problemen van de brede bevolking daar niet heeft opgelost, maar ze enorm heeft doen toenemen.

Maar de Belgische arbeidersbeweging moet die crisis niet ondergaan. Als we dat doen, gaat de neerwaartse spiraal steeds dieper in de levensstandaard van alle arbeiders snijden. Een voorbeeld dat de weg vooruit aantoon, is de actie van de Belgische Transportarbeidersbond (BTB-ABVV) op 9 november. Hun eis is de gelijkshakeling van de loon-er arbeidersvoorwaarden van alle chauf-

KORT

Waarheen voert het vlot?

VLOTT, de “verruiming” van het Vlaams Belang met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in Antwerpen van 2006, blijkt nog steeds te bestaan. Het vlot waarmee Coveliers in het VB werd binnengetrokken, hield eind december een algemene vergadering waarop een nieuw bestuur werd verkozen. Coveliers is niet langer voorzitter, hij wordt opgevolgd door de controversiële Hendrik Boonen. Dat is een man van 12 eerdere partijen en 13 ongelukken. Boonen meent dat VLOTT een toekomst heeft, op de vergadering waren er 60 aanwezigen. Opvallend detail: volgens Boonen is het mogelijk dat VLOTT in 2012 in een aantal gemeenten met lijsten naast het VB opkomt. Voor Antwerpen zou Boonen binnenkort “gesprekken met Dewinter” voeren. Misschien kan Boonen ook eens zijn vorige partijen aanspreken? We denken aan Rossem, Nieuwe Partij, VU, WOW, PNP, Fervent Nationaal, Liberaal Appel,... VLOTT is effectief de 13de partij waarvan Boonen lid is. Maar zoals het spreekwoord zegt: dertiende keer, goede keer.

Serveert ‘De Leeuw’ straks enkel nog thee?

VB-kopman Dewinter wil dat er opnieuw over zijn partij wordt gesproken. Hij wil het voorbeeld van de Amerikaanse Tea Party volgen, althans wat de methode van deze oerconservatieve groepering betreft. Dewinter heeft het over het organiseren van “straatacties, betogingen en referenda”. Hij voegde er aan toe dat zijn partij “activistisch” moet zijn. Destijds werden de straatacties stopgezet omdat er telkens problemen waren met meer extreme militanten en sympathisanten die het telkens te bont maakten en de partij daarmee in een slecht daglicht stelden. Het ziet er niet bepaald naar uit dat dit vandaag anders zou zijn. Of het zou toch moeten zijn dat er in VB-café De Leeuw van Vlaanderen in Antwerpen voortaan enkel nog thee wordt geserveerd?

feurs die op Belgische wegen rijden.

Zo willen ze niet alleen de onmenselijke (en in het verkeer onveilige) werkomstandigheden van Oost-Europese vrachtwagenchauffeurs aan de kaak stellen, maar ook hun eigen patronaat die via het creëren van postbusbedrijven die chauffeurs aannemen, terwijl de Belgische chauffeurs op tijdelijke werkloosheid worden geparkeerd. België is een arm land als je naar de staatsschuld kijkt, maar het is een land met een minderheid van zeer rijke mensen, die bovendien steeds rijker zijn geworden in een periode waarin de armoede enkel toenam. Het is ook een land waar de bedrijven enorme winsten maken, o.a. door in de laatste 30 jaar steeds minder bijdragen te betalen voor de sociale zekerheid en steeds minder belastingen. Indien we dat niet in vraag stellen, blijft er niets anders dan ons neer te leggen bij het bestaan van verschillende onderklassen.

Linkse socialisten willen meer dan lief-

dadigheid. We willen de neerwaartse spiraal stoppen. Door internationale solidariteit te bieden aan de strijd die in andere landen en werelddelen wordt gevoerd om een sociaal bloedbad te voorkomen in naam van het redden van banken en het verzekeren van de winsten. Door in verzet te gaan tegen hoe de patroons de zwakke positie van migranten en asielzoekers misbruiken om over goedkope arbeidskrachten beschikken, door o.a. te verzekeren dat die mensen niet door een asociaal beleid gedwongen worden om zich zo te laten misbruiken. Door een offensieve strijd te voeren voor een echt sociaal beleid, waarbij de enorme rijkdom die door de arbeiders in België wordt geproduceerd ook echt wordt ingezet voor de bevrediging van de behoeften van de meerderheid van de bevolking, waarbij de kleine minderheid van huidige machthebbers van haar macht moet beroofd worden.

Anja Deschoemacker

Op zaterdag 11 december verzamelden een 100-tal betogers voor het gesloten asielen- centrum van Vottem. Ze deden dat uit solidariteit met de militanten van CRACPE (Collectief tegen de uitwijzingen). Die werden al twee keren het slachtoffer van provocaties door neo-fascisten van de groep Nation. We besloten de oproep voor de anti-fascistische actie te ondersteunen en mobiliseerden mee naar de actie. Wij vinden het belangrijk om duidelijk te maken dat alles wat ons verdeelt, ons verzwakt in de strijd voor een betere toekomst. Daarom steunen we het verzet tegen de repressieve aanpak van asielzoekers.

Debie scoort owngoal. Malaise in VB houdt aan

Bart Debie wordt uit het Vlaams Belang gezet. Eerder moest de man weg bij de Antwerpse politie. Veiligheidshalve lijkt hij nu maar een eigen zaak te beginnen met zijn (nieuwe) vrouw die eveneens uit het VB is gezet. Debie werd aan de kant gezet nadat hij een owngoal scoorde. Valkeniers kreeg groen licht van Dewinter om eens krachtdadig op te treden.

De malaise in het Vlaams Belang houdt aan. Ook nadat Morel uit de partij is gestapt, blijft ze de gemoederen in VB-kringen ophitsen. Voormalig voorzitter Vanhecke zit op een doodlopend zijspoor in de partij omdat hij Morel bleef verdedigen, ook toen ze uit de gratie van de echte partijleider (Dewinter) was gevallen. Omwille van zijn positie in het verleden en door de mediacampagne van Morel omtrent haar ziekte blijft de positie van Morel bijzonder gevoelig in het VB.

De spanningen tussen Morel/Vanhecke en de fractie rond Dewinter waren de afgelopen maanden hoog opgelopen. Morel kreeg niet langer een verkiesbare plaats, Vanhecke haalde hard uit naar de "Antwerpse gemeenteraadsfractie" en vanuit de hoek van Dewinter kwamen er smalende opmerkingen over Morel. De afgelopen maanden bleef Morel sterk aanwezig in de media, maar zelden om politieke redenen.

Voormalig politiecommissaris Debie was destijds aangetrokken door Dewinter en maakte zich op voor een snelle carrière in de partij. Bij de politie stond Debie al gekend voor zijn harde aanpak en zijn VB-sympathie. Dat vertaalde zich in buitensporig geweld en racisme bij arrestaties. Vandaar kwam zijn bijnaam "Bart Penalty", de man trapte er niet naast, zeker niet als er een migrant kon aangepakt worden. Daarvoor werd Debie in 2007 veroordeeld waardoor zijn publieke carrière in het gedrang kwam. In 2008 werd hij ook in beroep veroordeeld. Dewinter viste Debie op als perswoordvoerder en medewerker. Vanuit die functie organiseerde Debie onder meer de contacten met Duitse medestanders, hij trok recent nog met Dewinter naar Berlijn als eregasten op een bijeenkomst van Pro Deutschland.

Opvallend is dat Debie nu zo snel aan de deur wordt gezet. Het was niet de eerste keer dat een Dewinter-getrouwe de draak stak met Morel – ook al ontkent Debie dat zijn Facebook-bericht daar betrekking op had – en het was ook niet de eerste keer dat Debie dit deed. Toen Morel hervallen was aan kanker, meldde Debie "It's a beautiful day". Nu bekend werd dat Morel wellicht in een terminale fase is beland, wist Debie te zeggen: "Zet de champagne maar koud". Dat getuigt van weinig medeleven, maar viel dan wat anders te verwachten in een partij waar racisme en haat een vertrekpunt zijn? Het meest opvallende element aan het ontslag van Debie is de snelheid waarmee dit gebeurde en het feit dat Dewinter dus een trouwe aanhanger heeft laten vallen.

VB-voorzitter Valkeniers zou nooit een

dergelijke beslissing nemen indien Dewinter er zich niet akkoord mee had verklaard. Voor zijn voorzittersfunctie is Valkeniers immers afhankelijk van de groep rond Dewinter. Die doet er tegenwoordig alles aan om in de media te komen, de ene anti-islam campagne volgt de andere op. Als er enige aandacht kan zijn voor een voorstel van een partijgenoot om een apart loket voor autochtonen te installeren in Antwerpen, komt Dewinter de persconferentie kapen met een toespraak over wat hij zelf op zijn spiekbrieftje omschreef als "witte loketten". "Slegs vir blanke", zeiden ze in Zuid-Afrika. Bij het ontslag van Debie viel de media-afwezigheid van Dewinter op. Dit ontslag was nochtans ongetwijfeld een beslissing van Dewinter.

Bart Debie wordt hiermee voor de tweede keer op zeven jaar aan de deur gezet. Bij de politie werd hij geschorst wegens geweld, en nu wordt hij bij het Vlaams Belang op staande voet ontslagen. Ook zijn vrouw wordt mee uit de partij gezet. Anderen die positief reageerden, de nieuwe partner van de ex-man van Morel en partijmedewerkster Sandy Neel, werden vooralsnog niet uit de partij gezet. Debie en zijn partner, Valérie Seyns, pasten naar verluidt hun bericht op facebook aan nadat twee topfiguren van het VB uit de omgeving van Vanhecke het ontslag van Debie en Seyns hadden geëist bij Valkeniers. Daarmee wilden ze laten uitschijnen dat de berichten geen betrekking hadden op Morel, maar aan die versie wordt weinig geloof gehecht.

Het ontslag van Debie maakt geen einde aan de interne problemen bij het VB. Het heeft enkel de contouren van de confrontatie tussen Dewinter en Vanhecke verduidelijkt. Voor Dewinter is het geen probleem als Vanhecke na zijn ambtstermijn in stilte verdwijnt, maar een vertrek met slaande deuren terwijl Vanhecke nog Europees parlementslid is, zou een te zware slag voor de partij zijn. Dat is wellicht de enige reden waarom Dewinter bereid was om Debie op te offeren. Nu is het wachten op een volgende stap in de interne afrekeningen bij het VB.

Valérie Seyns
vraagt zich af of het einde nu werkelijk in zicht is. Laat ons hopen!
about an hour ago · Like · Comment

3 people like this.

Bart Debie Leg de champagne maar al koud!
about an hour ago · Like

Catherine Basilacos dan laat ik me bij julle afzetten om mee te drinken eh :-)
about an hour ago · Like

Bart Debie @ Cathy : ama! gj verdient dat nu wel. Als ge ne chauffeur nodig hebt... :-)
about an hour ago · Like

Catherine Basilacos haha merci bart!!
about an hour ago · Like

Julie Kegels Hehe :-)
10 minutes ago · Like

Recensie. Max De Vries, partizaan voor het leven

Marc Bertrands schreef het levensverhaal van partizanenleider Max De Vries neer in een boek. De partizanen die tijdens Wereldoorlog Twee tegen de nazibezetters streden, zijn stilaan aan het uitsterven. Het is dan ook nuttig om hun verhalen nu nog op te tekenen. Het boek over Max De Vries gaat samen met een DVD waarin De Vries zelf zijn verhaal doet. Opvallend is hoe De Vries in het boek ook een aantal ideologische posities van de oude stalinistische lijn blijft verdedigen.

De afgelopen jaren verschenen al twee interessante boeken over het verzet en de collaboratie in Limburg. De boeken van Roger Rutten (Zwart & Wit en Van Genk tot Mauthausen) brachten een algemeen beeld van het verzet. De biografie van De Vries heeft een ander opzet. Er wordt ingegaan op de activiteiten van het verzet, maar dat is slechts één onderdeel in het leven van De Vries.

Max De Vries radicaliseerde als student in de jaren 1930. De achtergrond van economische crisis en de wereldgebeurtenissen brachten hem bij de Communistische Partij. Als student in Leuven raakte hij betrokken bij het drukken van de pamfletten van de KP. Toen deze semi-illegale activiteit werd ontdekt, zat de tijd van De Vries aan de KUL er op. Hij vertrok zelf voor hij werd uitgesloten. Max trok naar Luik waar hij verder studeerde en intussen werkte als toezichter op een pensionaat. De oorlog maakte daar een einde aan. Als jongeman werd De Vries gemobiliseerd door het leger.

Het Belgische leger werd onder de voet gelopen door de nazi's toen deze het land binnenvielen. De Vries komt met andere militairen in het Nederlandse Terneuzen terecht waar hij op listige wijze aan een vrijbrief geraakte om naar Maastricht te reizen waar hij zijn vriendin (en toekomstige vrouw) bezocht. Hierna raakt De Vries al snel betrokken bij verzetsactiviteiten. In het boek wordt gesproken over de verspreiding van clandestiene pamfletten en sabotage-acties. Vanaf 14 oktober 1942 moest De Vries ondergronds werken nadat de Gestapo hem thuis was gaan opzoeken bij een razzia. De komende twee jaar zou De Vries clandestien moeten overleven en werken. Het Limburgse verzet was bijzonder actief in een gepolariseerde omgeving waar ook de collaboratie erg actief was en een zekere steun genoot.

Een interessant element in dit boek is de discussie die op het einde van de oorlog plaatsvond. De partizanen waren in Tongeren vooraleer de geallieerde troepen de stad hadden bereikt. De partizanen boden aan het lokale establishment aan om de orde in de stad te handhaven om incidenten en nodeloos geweld te vermijden. De bevolking wilde het lot in eigen handen nemen en de partizanen waren een logisch verlengstuk om dat te organiseren, maar toch werd naar de lokale hoogwaardigheidsbekleders getrokken om een soort "mandaat" te krijgen. Onder druk van de menigte en wegens provocaties van de terugtrekkende bezetters en collaborateurs (er werden nog snel twee verzetslui vermoord) zagen de partizanen geen andere optie dan het fusillieren van vijf voornamelijk collaborateurs.

Dat leidde na de oorlog nog tot een proces tegen de leiders van de partizanen, waaronder De Vries. Bij dit gemediatiseerde proces in 1951 werden de partizanen over de volledige lijn vrijgesproken. Het feit dat dit proces plaatsvond, maakte duidelijk dat de voormalige collaborateurs en hun bondgenoten opnieuw terrein konden winnen

na de oorlog. De Vries erkent dat de vergelding tegen collaborateurs na de oorlog vooral kleine garnalen trof, terwijl een aantal kopstukken er in slaagde om straffeloos te blijven.

Na de oorlog trok De Vries naar Frankrijk waar hij werkte als journalist. Hij stelt dat hij betrokken was bij politieke activiteiten, maar het boek concentreert zich op het professionele en persoonlijke leven van De Vries.

Wel komt er op het einde nog een hoofdstuk met enkele bedenkingen van De Vries over historische en actuele politieke gebeurtenissen. Net zoals in de rest van dit boek krijgen we ook in dit hoofdstuk de versie van De Vries zonder enige kritische bedenkingen, het boek is eerder een autobiografie met een gastauteur (die vlot en toegankelijk schrijft).

Een aantal standpunten van De Vries in dit hoofdstuk zijn stalinistisch op een wijze die we in ons land niet veel meer te horen of te lezen krijgen (toch niet in recent materiaal). De Vries bewondert Stalin en noemt de huidige Russische dictator Poetin een "waardige opvolger van Stalin".

De reden daarvoor? Poetin is bezig met de "restauratie van het Russische imperium." Over de positie van de Russische arbeidersklasse en de democratische betrokkenheid van die arbeiders bij de productie wordt uiteraard met geen woord gerept.

Het verschil tussen Trotski en Stalin doet De Vries af als een "meningsverschil" met aan de ene kant Trotski die voor een "verhoging van de levensstandaard" opkwam en een "permanente wereldrevolutie" (door De Vries als volgt omschreven: "iedereen op aarde moest bekeerd worden tot het communisme"), terwijl Stalin aan de andere kant de zware industrie wilde ontwikkelen en zich beperkte tot één land. Het volledige revolutionaire potentieel van de periode na de Eerste Wereldoorlog wordt met het argument van de Tweede Wereldoorlog (waar Stalin niet op voorbereid was) van tafel geveegd. Een uitbreiding van de revolutie was voor De Vries niet aan de orde en Trotski's visie over de economische ontwikkeling in Rusland doet hij af als een voorstel om luxe-artikelen te gaan produceren. Daar stelt hij dan de vijftienplannen tegenover, uiteraard zonder uit te leggen waarom het eerste vijftienplan er pas in 1928 kwam.

De "grote zuiveringen" met onder meer de Moskou processen eind jaren 1930 worden eveneens van tafel geveegd: de beschuldigen gaven hun sabotage gewoon toe, volgens De Vries. Met andere woorden: de oude Bolsjewieken en een meerderheid van het Centraal Comité ten tijde van de Oktoberrevolutie bestond uit verraders en spionnen. Ook de latere stalinistische leiders kunnen op de steun van De Vries rekenen. Als hij de Afghanistan-politiek van Breznev bekritiseert, is het enkel omdat de Sovjettroepen toen niet verder zijn gegaan om "de Arabische wereld aan zich te onderwerpen." De auteur vraagt niet hoe De Vries dit koppelt aan zijn visie op "socialisme in één land".

Dit boek is nuttig en interessant, het biedt een beeld van de strijd en de standpunten van de partizanen die op moedige wijze het verzet tegen de nazi's zijn aangegaan. De ideologische posities van De Vries moeten ook in het kader van de toenmalige wereldverhoudingen worden gezien met een versterking van de positie van het stalinisme. Vandaag is het stalinisme verdwenen en dat kan De Vries duidelijk niet plaatsen of verklaren. Over veel zaken zijn we het oneens met De Vries, maar uiteraard hebben we wel respect voor de rol die hij samen met zijn kameraden (ook van trotskistische strekking) heeft gespeeld in het anti-fascistisch verzet.

THEORIE

Italië 1920. Toen de arbeiders hun fabrieken bezet hielden

In september vierden we de 90ste verjaardag van de massale beweging van fabrieksbezettingen in Italië. Die beweging stelde het kapitalisme in vraag, maar slaagde er niet in om een einde te stellen aan de kapitalistische heerschappij. De nederlaag van deze beweging opende de weg voor de opkomst van het fascisme. Een dossier door Christine Thomas. Foto's: arbeidersvergaderingen bij Fiat in Turijn

"In september 1920 had de Italiaanse arbeidersklasse in de praktijk de controle over de staat, de samenleving, de fabrieken en bedrijven. De arbeidersklasse had in essentie al gewonnen of toch virtueel gewonnen." (Leon Trotski op het Vierde Congres van de Communistische Internationale, november 1922).

Gewapende arbeiders bezetten hun fabrieken en boeren namen de controle over de grond over. De Italiaanse Socialistische Partij (PSI) telde 200.000 leden. De PSI was volgens Lenin de "gelukkige uitzondering" onder de leden van de Tweede Internationale omdat de partij zich verzette tegen de Eerste Wereldoorlog. In 1919 besloot de partij om aan te sluiten bij de Communistische Partij en om de "dictatuur van het proletariaat" (in hedendaags taalgebruik "arbeidersdemocratie") te aanvaarden. De septemberbeweging in 1920 vormde het eindpunt van de biennio rosso (de twee rode jaren) en toonde het falen om het kapitalistische bewind omver te gooien. Deze nederlaag zou de weg openen voor de opkomst van het fascisme.

Vandaag dreigt deze beweging een "vergeten revolutie" te worden, ook in Italië zelf. Massale politieke organisaties zoals de PSI destijds bestaan niet meer. Marxisten worden geconfronteerd met de moeilijke taak om nieuwe partijen met een basis in de arbeidersklasse op te bouwen. De aanhoudende crisis van het kapitalisme en de strijd die dit onvermijdelijk zal veroorzaken, zullen leiden tot nieuwe politieke krachten. Daarin kunnen reformisme en centrisme opnieuw massale krachten worden. Het is 90 jaar na de revolutionaire beweging in Italië dan ook belangrijk om ook aan deze beweging de nodige aandacht te schenken.

De septemberbeweging begon als een economische strijd rond lonen in de metaalsector. De prijzen schoten de hoogte in, in juni 1920 waren de prijzen 20% hoger dan drie maanden eerder. Het patronaat had enorme winsten opgebouwd tijdens de oorlog, maar probeerde toch om de gevolgen van de crisis na de oorlog op de kap van de arbeiders af te schuiven. Dat zal voor arbeiders vandaag bekend in de oren klinken. Het patronaat weigerde om een looneis van 40% in te willigen. Die eis kwam van de metaalbond Fiom (een autonoom onderdeel van de belangrijkste vakbondsfederatie Cgil). De onderhandelingen braken af en de arbeiders gingen over tot stiptheidsacties. Het patronaat ging over tot een lock-out, 2.000 arbeiders bij Romeo in Milaan werden uit de fabriek buiten gehouden.

De vakbond Fiom reageerde meteen door over te gaan tot een bezetting van 300 fabrieken in Milaan. Dit werd door de vakbondsleiders gezien als een puur defensieve zet die goedkoper was dan een staking te organiseren. De vakbondsleiders werden compleet voorbijgestoken door de omvang van de strijd. Opeengestapelde woede kwam tot uitbarsten. Er werden fabrieken bezet in de industriële centra van Turijn en Genua, maar ook verder in Firenze, Rome, Napels en Palermo. De bezettingsgolf sloeg over naar de chemische sector, de textiel, schoenmakers, mijnwerkers en tal van andere sectoren. Uiteindelijk waren een half miljoen arbeiders betrokken bij de bezettingen, zowel vakbondsmilitanten als niet-georganiseerden. Er wapperden rode (socialistische) en zwarte (anarchistische) vlaggen voor de bezette bedrijven. Er waren gewapende "rode gardes" die controleerden wie de fabriek binnen

kwam en verliet. De arbeiders behielden zelf de orde op de werkvloer. Alcohol werd verboden in de fabrieken en wie de discipline doorbrak, werd bestraft.

De beweging ging het verste Turijn, het 'Petrograd' van Italië, waar de bezettingen een populaire massabeweging werden met 150.000 arbeiders. In de fabriek van Fiat Centro (of de "Fiat Sovjet" zoals het toen werd genoemd) werd een "commissaris" aangeduid om de verdediging te organiseren, naast commissarissen voor het transport en de toevoer van grondstoffen. De arbeiders in Turijn organiseerden zich in fabrieksraden die werden gecoördineerd door de camere di lavoro (een soort vakbondsraden), de arbeiderscomités organiseerden de productie, kredietverlening en het kopen en verkopen van goederen en grondstoffen.

De kapitalisten en hun politieke vertegenwoordigers in de regering hadden formeel de macht in handen, maar in de praktijk konden ze niet veel doen. Het nationale dagblad Corriere della Sera stelde dat de arbeiders de volledige controle over de fabrieken in handen hadden. Dit was een duidelijk voorbeeld van een periode van "dubbelmacht" zoals dit voorkomt in een revolutionair proces. Daarbij is de vraag wie de macht in de samenleving in handen heeft geen uitgemaakte zaak, het antwoord op deze vraag komt er als de revolutionaire krachten het oude regime omver werpen of als de voorheen dominante klasse de beweging de kop kan indrukken en zelf terug de controle in handen kan nemen.

De fabrieksbezettingen in Turijn

Om te begrijpen wat hierna volgde, is het nodig om de context van eerdere ontwikkelingen te schetsen. Zeker de periode onmiddellijk na de oorlog heeft een belangrijke impact gehad. Het patronaat had de septemberbeweging bewust uitgelokt door de metaalarbeiders af te zondere in de hoop om zo een beslissende nederlaag toe te brengen aan de arbeidersklasse. Een woordvoerder van het patronaat stelde tegenover Fiom-leider Buozzi dat er "geen toegevingen" zouden worden gedaan. "Sinds het einde van de oorlog hebben wij altijd onze broek moeten laten zakken, nu is het jullie beurt en we zullen met jou beginnen." (1)

Net zoals in andere Europese landen hadden de oorlog en de overwinning van de arbeiders en boeren in de strijd tegen het kapitalisme in Rusland geleid tot een explosieve situatie in Italië. Er waren in 1917 semi-opstandige bewegingen in het noorden van het land terwijl de boeren en landarbeiders in het zuiden eveneens in verzet gingen. In 1919 werd de beweging intensiever en meer veralgemeend. De eerste belangrijke strijd van de biennio rosso werd gevoerd door de metaalarbeiders die in de lente van 1919 in staking gingen en daarbij de achturedag afdwongen. In juni en juli zorgden de prijsstijgingen voor nieuwe bewegingen in het noorden. In heel wat regio's werden burgercomités

(embryonale sovjets) opgezet om de prijzen te controleren. In de lente van 1920 werd het vuur van de strijd nog verder aangewakkerd met spontane stakingen tegen de ondraaglijke economische en sociale omstandigheden. Het aantal stakingen steeg bijzonder snel: in 1918 waren 600.000 stakingen, in 1919 14 miljoen en in 1920 16 miljoen.

Turijn was de belangrijkste industriestad van het land en het was daar dat voor de kapitalisten de meest gevaarlijke beweging ontwikkelde. De arbeiders organiseerden zich in de fabrieken in commissioni interne. Dat waren organen die in 1906 waren opgezet om klachten te behandelen en disciplinaire maatregelen te bespreken. De comités werden gedomineerd door vakbondsleiders en een deel van de kapitalistische klasse zagen deze comités als een orgaan voor klassencollaboratie, een manier om de arbeiders te betrekken in de beslissingen over hun eigen uitbuiting op de werkvloer.

Tijdens de oorlog nam het belang van de commissioni toe en werd het een instrument van strijd tussen de arbeiders en het patronaat over wie de controle in de fabrieken uitoefende. De krant "Ordine Nuovo" (in mei 1919 in Turijn opgezet door Antonio Gramsci en drie andere socialistische) speelde een belangrijke rol in deze beweging. De krant was geïnspireerd door de Russische revolutie en riep op tot de democratisering van de commissioni interne en de vestiging van consigli di fabbrica (arbeidersraden) die werden verkozen door alle arbeiders, niet alleen de vakbondsleden. De arbeidersraden zouden de arbeiderscontrole op de werkvloer uitoefenen maar ook organen van de arbeidersmacht in de samenleving vormen.

Het idee van arbeidersraden verspreidde zich snel doorheen de stad. Er waren in alle grote fabrieken van Turijn verkiezingen voor "werkvloer commissarissen". Op het hoogtepunt waren er 150.000 arbeiders bij deze beweging betrokken. De kapitalisten waren uiteraard niet van plan om achterovergeleund toe te kijken hoe hun macht over de bedrijven werd overgenomen door de arbeiders. "Er kan maar één autoriteit zijn in de bedrijven", stelde het manifest van de Turijnse Industriële Liga. "De arbeidersraden in Turijn moeten de kop worden ingedrukt", verklaarde de Italiaanse industrieel Gino Olivetti.

In maart 1920 waren er op iedere werkvloer verkiezingen om de commissioni interne te vernieuwen. Het patronaat ging in het offensief met de aankondiging van een lockout in de hele stad. Er was een strijd die zich niet beperkte tot economische eisen, maar die over de arbeiderscontrole en de erkenning van de fabrieksraden ging. In april verspreidde de staking van de metaalarbeiders zich naar de chemische sector, de drukkerijen, de bouwsector en andere sectoren. Een half miljoen arbeiders, virtueel de hele Turijnse arbeidersklasse, was daarbij betrokken. Vier dagen later kende de beweging een uitbreiding buiten de stad, er waren ook acties in de regio met spontane solidariteitsstakingen in Livorno, Firenze, Genua en Bologna. De vakbondsleiding weigerde echter om de staking uit te breiden waardoor de Turijnse beweging van fabriekscomités net zoals de Parijse Commune van 1871 geïsoleerd bleef van de rest van het land. In tegenstelling tot de Commune van Parijs vielen er bij het akkoord waarmee de staking werd beëindigd (en waarmee de nederlaag werd erkend) geen duizenden doden. Het patronaat erkende formeel de fabriekscomités maar ontdeed hen tegelijk van iedere vorm van reële controle op de werkvloer.

Na de "april dagen" was het patronaat vastberaden om verder in het offensief te gaan tegen de arbeiders. Die zouden moeten boeten voor hun opstandigheid. Elfduizend industriële van 72 patroonsverenigingen organiseerden zich in een gecentraliseerd orgaan, Confindustria, dat in 1920 haar eerste nationale conferentie hield. Het patronaat verenigde zich in het verzet tegen de eisen van de arbeiders. Toen de omvang en het revolutionaire potentieel van de septemberbeweging duidelijk werd, waren er tegenstellingen en openlijke breuken in het verenigd front van het patronaat. De hardliners, waaronder Agnelli, de eigenaar van Fiat, wou een harde opstelling van de regering om de bezettingen met brutale kracht te beëindigen. Een andere vleugel was bang dat het inzetten van het leger en de staatskrachten tegen de arbeiders in de fabrieken zou leiden tot een verdere radicalisering waarbij het kapitalistische systeem in gevaar zou komen. Premier Giolitti was pas drie

maanden voordien verkozen en besloot om een zachte lijn te volgen, hij besloot op zijn vakantieadres in Bardonecchia te blijven en te wachten tot de arbeidersklasse uitgeput zou geraken, waarvoor ook Gramsci had gewaarschuwd, en op haar knieën zou terugkeren. (2)

Toen Agnelli een regeringsinterventie vroeg, antwoordde Giolitti dat de regering Fiat zou kunnen bombarderen en "bevrijden van de bezetters". Agnelli was het daar uiteraard niet mee eens. Giolitti legde het dilemma van de heersende klasse uit: "Hoe kon ik de bezetting stoppen? Er waren 600 fabrieken in de metaalsector bezet. Ik zou een garizoen nodig hebben voor elk van die fabrieken... Om de fabrieken te bezetten, zou ik alle krachten waarover ik beschik moeten inzetten. En wie zou dan toezien op de 500.000 arbeiders buiten de fabrieken? Het zou een burgeroorlog zijn." (3) De heersende klasse was onmachtig, de arbeidersklasse was aan zet.

Aanvallen met woorden...

Het effect van de radicalisering na de oorlog op de arbeidersorganisaties was even explosief als de beweging zelf. Tegen het einde van de oorlog had de CGL (de vakbond die met de PSI was verbonden) zowat 250.000 leden, twee jaar later waren dat er al twee miljoen. Tegen de zomer van 1920 had de anarcho-syndicalistische vakbond USI (dat zich tegen de "politiek" verzette) 800.000 leden en de katholieke vakbond CIL ging van 162.000 leden in 1918 naar een miljoen in 1920. In november 1919 haalde de PSI een fenomenale verkiezingsoverwinning met 1,8 miljoen stemmen en 156 parlamentszetels, de PSI was meteen de sterkste kracht in het parlement. De partij controleerde ook 2.000 lokale gemeenteraden, zowat een kwart van alle raden.

Giolitti gokte erop dat de vakbondsleiders de bezettingsgolf zouden tegenhouden en een revolutionaire opstand zouden vermijden. In april hadden de nationale leiding van de CGL en de FIOM zich nog uitgesproken tegen de beweging van fabrieksraden. Die vormde een bedreiging voor hun controle op de arbeidersklasse en ze verzetten zich tegen iedere poging om de beweging verder te laten ontwikkelen buiten Turijn. In september probeerden de vakbondsleiders vooral om de controle over de beweging te behouden en om de eisen van de bezetting te beperken tot economische eisen zodat de vraag naar wie de samenleving in handen had niet zou worden gesteld.

De PSI verklaarde voor de revolutie te zijn en omschreef de periode terecht als "revolutionair". De arbeiders en niet de kapitalisten controleerden de fabrieken, de heersende klasse was verdeeld en de staat was verlamd. Dit was een machtsstrijd. Maar waar revolutionaire bewegingen vaak spontaan beginnen zonder duidelijke leiding, is het om deze beweging tot haar conclusies te brengen (met een machtsovername door de arbeiders en boeren om een democratische arbeidersstaat te vestigen) noodzakelijk dat er een bewuste leiding is vanwege een revolutionaire partij met een duidelijk programma, strategie en tactieken. De bolsjewieken hadden dit drie jaar eerder nog aangetoond in Rusland.

Er waren honderden fabrieken bezet, maar de arbeiders beperkten hun eisen tot het versterken van de fabrieksraden. Er waren initiatieven van onderuit, maar in veel regio's bleven de fabrieksbezettingen beperkt tot een beweging per fabriek waarbij enkel de eigen "lokale" thema's werden opgenomen. De landarbeiders en boeren waren eveneens woedend en kwamen in opstand met landbezettingen. In 1920 sloten 900.000 landarbeiders aan bij de CGL. Deze opstanden waren vaak geïsoleerd van de arbeiders in de fabrieken. Het was noodzakelijk om de bezettingen te verspreiden in verschillende sectoren om de arbeidersraden te verbreden van individuele fabrieken naar het lokale, regionale en nationale niveau. Tegelijk was het noodzakelijk om de comités van boeren en landarbeiders (Italië was toen nog voornamelijk een landbouwweld) te verbinden met de arbeidersraden om de basis te leggen voor een revolutionaire regering van arbeiders en boeren.

De PSI schreef vlamme artikelen in haar kranten en had het over plannen om sovjets te vormen. Er werden revolutionaire verklaringen gedaan waarbij de boeren werden gevraagd om de stakers te steunen. De "proletariërs in uniform" werden opgeroepen om de arbeidersstrijd te vervoegen en om orders van bovenaf te negeren. Op het Tweede

Congres van de Communistische Internationale – in juli-augustus 1920 – hadden de vertegenwoordigers van de partij het over een op til zijnde revolutie. Op 10 september kondigde de nationale leiding van de PSI aan dat ze haar “verantwoordelijkheid en de leiding van de beweging opnam om het uit te breiden doorheen het hele land en de proletarische massa’s.” (5) Op papier was dit een revolutionair programma, maar de woorden werden niet omgezet in daden. De nationale leiding van de PSI was wat Lenin “centristisch” noemde: revolutionair in woorden maar niet in staat of niet bereid om de noodzakelijke praktische conclusies te trekken uit de revolutionaire woorden.

Gramsci stelde dat de volledige PSI bij de Communistische Internationale was aangesloten maar zonder te begrijpen wat dit betekende. Een groot deel van de partij werd nog steeds gedomineerd door de reformisten of de “minimalisten”, diegenen die zich beperkten tot het “minimumprogramma” van de partij met de onmiddellijke en democratische eisen, terwijl ze zwegen of enkel lippendienst bewezen aan het “maximumprogramma” van de socialistische revolutie. Het bestaan van een minimum en maximumprogramma zonder enige verbinding ertussen, helpt te verklaren waarom de PSI handelde zoals het dit deed in september 1920. Onder leiding van Turati en Treves waren de minimalisten vooral bezig met het winnen van electorale steun en posities in het parlement en de lokale raden. Hervormingen voor de arbeidersklasse moesten door het parlement worden afgedwongen en niet zozeer door arbeidersstrijd. Indien er toch strijd plaatsvond, werd dit best beperkt tot de “veilige” economische kanalen die geen bedreiging vormden voor het systeem. De belangrijkste steun voor de reformisten kwam weinig verrassend van de parlementairen en van de leiding van de CGL, de vakbond die in 1906 door de PSI was opgericht.

Naast de reformisten waren er de “maximalisten” onder leiding van Serrati. Die beschikten over een meerderheid in de leiding van de partij. Ze verdedigden het maximumprogramma van socialistische revolutie, maar dan wel op een typisch centristische wijze. Serrati wou vooral de eenheid in de partij behouden, uiteraard voor de revolutie, zelfs indien dit betekende dat toegevingen werden gedaan aan de minimalisten. Hij negeerde samen met andere centristische leiders het advies van Lenin om de reformisten uit te sluiten en een eengemaakte partij rond een duidelijk communistisch programma te vormen. Daarnaast waren er nog de communisten die zich vooral rond Amadeo Bordiga groepeerden en de aanhangers van Gramsci.

Een typisch kenmerk van centrisme is getalm en besluiteloosheid. Tijdens de “april dagen” bleef de leiding passief afwachten waardoor de beweging van fabrieksraden beperkt bleef tot Turijn en uiteindelijk tot een nederlaag zou leiden. Dit gaf de “minimalisten” in de partij meer zelfvertrouwen en het zorgde voor een grotere steun voor de anarchisten buiten de partij. De passieve opstelling van de PSI in april was een voorsmaakje van wat zou gebeuren in september. De PSI was totaal niet voorbereid op de storm die over het land woedde. Trotski stelde dat de organisatie die het meest van al bang en verlamd was omwille van de gebeurtenissen in september de PSI zelf was. (5)

‘De central organisatie van de partij heeft het nog niet nodig geacht om ook maar een standpunt of een slogan naar voor te brengen’, stelde Gramsci in augustus. (6) Ondanks haar numerieke sterkte, had de PSI geen georganiseerde basis in de fabrieken. In 1918 ondertekende de partij een “alliantie pact” met de CGL om de twee kunstmatig gescheiden invloedssferen te bevestigen. De PSI zou “politieke stakingen” leiden en de CGL “economische stakingen”. De beweging van september maakte duidelijk dat er geen duidelijk onderscheid tussen beide kan worden gemaakt. Een staking die begint rond economische thema’s (in dit geval lonen) kan snel een algemeen en politiek karakter aannemen. Deze verkeerde strategie betekende dat de partij aan de zijlijn stond als toeschouwer in de plaats van de rol van revolutionaire partij te spelen waarbij richting werd gegeven aan de beweging om de macht te grijpen zoals de Bolsjewieken richting hadden gegeven in Rusland. De PSI kon nog zoveel abstracte verklaringen en manifesten drukken dat het wou, maar zolang de partij niets concreet ondernam om deze ideeën in de praktijk om te zetten liet het de arbeiders in de handen van reformis-

tische vakbondsleiders die er alles aan deden om de revolutie op een zijspoor te zetten.

De abstracte propagandistische benadering bleek ook in de houding van de partij tegenover de boeren en landarbeiders. Er was een straffe revolutionaire retoriek waarin de boeren werden opgeroepen om de arbeiders in de fabrieken te steunen. “Als morgen het uur van de beslissende strijd aanbreekt met een strijd tegen alle bazen, dan moeten jullie erbij zijn. Neem de gemeenten over, de grond, ontwapen de carabinieri, vorm jullie eigen bataljons in eenheid met de arbeiders, marcheer naar de grote steden, neem jullie plaats in bij het gewapende volk tegen de huurlieden van de burgerij! De dagen van rechtvaardigheid en vrijheid zijn mogelijk in het verschiet”. (7)

De invloed van de partij op het platteland, zeker in het zuiden, was echter minimal. Serrati nam aan dat de arbeiders “socialistisch” waren en de boeren “katholiek”. Hij ondernam geen pogingen om de radicaliserende plattelandsmassa’s in het zuiden voor de partij te winnen. Op het tweede congres verwierp hij het landbouwbeleid van de Communistische Partij met het argument dat dit niet relevant was voor Italië. Een journalist van de *Corriere della Sera* vatte de benadering van de PSI goed samen: “De socialistische leiders willen het regime enkel met woorden aanvallen”. (8)

... terwijl er concrete actie nodig was

Tegen de tweede week van september begonnen de bezettingen zich spontaan te verspreiden, maar delen van de stedelijke arbeiders begonnen uitgeput en ongeduldig te worden. Ze wachtten tevergeefs op iemand die leiding zou geven aan de acties. Een periode van dubbelmacht kan niet blijven bestaan, er was nood aan beslissende acties. Op 9 september kwam de leiding van de CGL bijeen met een aantal PSI-leiders. Op die bijeenkomst vroeg CGL-leider D’Aragona aan de Turijnse socialist: “Zijn jullie klaar om zelf in de aanval te gaan, het is te zeggen om een beweging van gewapende opstand te starten?” Togliatti (een toekomstige leider van de Italiaanse Communistische Partij) antwoordde kort en duidelijk: “Neen”. (9) De arbeiders die de fabrieken bezetten, waren gewapend en er was in Turijn sinds april een militair comité. De arbeiders bleven echter in geïsoleerde forten zitten, afgesloten van elkaar en zoals Togliatti zelf stelde waren de militaire voorbereidingen enkel van defensieve aard.

In oktober 1917 had een gewapende opstand de macht over strategische posities zoals de telecommunicatie en het transport overgenomen. Deze opstand werd voorbereid als defensieve strijd, ter verdediging van de revolutie tegen de contrarevolutionaire krachten. Trotski legde evenwel uit dat een massale opstand zelf “boven een revolutie uitsteekt zoals een piek boven een bergketen van gebeurtenissen uitsteekt” en een offensieve handeling is die kan worden “voorzien, voorbereid en op voorhand georganiseerd” onder leiding van de partij. Een opstand kan spontaan gebeuren en een oude macht verwerpen, maar de macht overnemen vereist een “degelijke organisatie en een planning”. (10) De eerste taak bestaat uit het overwinnen van de troepen, wat de Bolsjewieken deden voor de opstand en wat verklaart waarom het grotendeels zonder enig geweld verliep.

In Italië had de PSI het in September 1920 in radical taal over het uur van de “beslissende strijd”, maar intussen deed de partij er niets aan om dit voor te bereiden. Er was geen coördinatie van de bewapening van de arbeiders, er waren geen concrete stappen om de gewone soldaten aan te spreken om eigen democratische comités te vormen om de revolutie te steunen. Het bleef bij aankondigingen zonder concrete stappen en zonder de voorbereiding op een alternatieve arbeidersregering.

Zoals eerder al vermeld, besloot de nationale leiding van de PSI op 10 september om de beweging uit te breiden. Diezelfde avond stelden de leiders van de CGL dat het standpunt van de PSI-leiding blufpoker was. Op een gezamenlijke bijeenkomst van beide organisaties kwamen ze daar op terug. D’Aragona bood aan dat de controle over de beweging aan de partij zou worden gegeven: “Jullie denken dat dit het moment voor revolutie is”, stelde hij. “Wel goed dan, neem jullie verantwoordelijkheid op. Wij nemen ontslag en jullie nemen de leiding van de hele

beweging op jullie". (11) En wat deden de PSI-leiders? Die schoven de hete aardappel door naar de nationale raad van de CGL. "Toen de kameraden die de CGL leidden hun ontslag aanboden, dan kon de partijleiding hen niet vervangen. Het waren Dugoni, D'Aragona, Buozzi die de CGL leidden, zij waren steeds de vertegenwoordigers van de massa's", stelde Umberto Terracini, samen met Gramsci en Angelo Tasca medestichter van Orine Nuovo. (12) De centristen die enkele uren voordien de revolutie zouden uitbreiden, hadden er geen idee van wat ze nu zouden doen. Ze hadden geen duidelijk programma, strategie of tactieken en moesten dan wel onvermijdelijk capituleren en de volledige controle overlaten aan de reformisten die wel een plan hadden: ten alle prijze een revolutie vermijden.

"De partijleiding had maanden verloren door de revolutie te verkon-digen", schreef Tasca, maar "het had niets voorzien en niets voorbereid. Toen een stemming in Milaan een meerderheid gaf aan de positie van de CGL, slaakten de partijleiders een zucht van verlichting. Ontdaan van iedere verantwoordelijkheid, konden ze luidkeels klagen over het verraad van de CGL. Ze hadden de massa's die ze op een beslissend ogenblik alleen hadden gelaten iets aan te bieden. Dit liet hen toe om het eigen gezicht te redden". (13)

De CGL-resolutie maakte van de revolutionaire strijd een pure vak-bondsstrijd. Deze resolutie haalde een meerderheid op de nationale raad. Er werd opgeroepen om de controle over de bedrijven aan de vak-bonden te laten en om een gezamenlijke commissie van patroons en vakbonden op te zetten om daarover te onderhandelen. Toen de FIOM een referendum hield over het akkoord om de bezettingen te beëindigen, werd dit met een grote meerderheid goedgekeurd en zonder geor-ganiseerde oppositie binnen de vakbond.

De reactie van de kapitalisten was gemengd. Agnelli was teneerge-slagen door de situatie en bood aan om van Fiat een coöperatieve te maken, "hoe kan je iets produceren met 25.000 vijanden?" (14) De vak-bondsleiders wezen dit voorstel overigens af. Een aantal kapitalisten verzetten zich tegen het idee van arbeiderscontrole. Maar de "gema-tigden" begrepen dat de arbeiders na bijna een maand van bezettingen niets minder zouden aanvaarden. De journalist Einaudi stelde: "de rede en het gevoel bracht de industriëlen ertoe om toe te geven op de contro-le om zo een einde te maken aan de stand van zaken die niet kon blijven duren met een staat in ontbinding" (15) De commissie zou nooit enige voorstel doen en de "arbeiderscontrole" verdween van de agenda toen de economische crisis een jaar later toesloeg en duizenden Italianen in de werkloosheid terecht bracht. Veel militanten die vooraan stonden in de bezettingen, stonden nu op straat.

Het akkoord waarmee de bezettingen werden beëindigd, werd aan-vankelijk door veel arbeiders niet gezien als een nederlaag. De vakbon-den en de PSI-leiders stelden het ook niet voor als een nederlaag. Er waren indrukwekkende toegevingen op economisch vlak met hogere lonen, betaald verlof,... Maar de beweging had een veel groter potenti-eel. Het was pas toen de economische crisis toesloeg en er fascistische bendes werden gemobiliseerd tegen de arbeiders, dat de volledige bete-kenis van de nederlaag duidelijk werd.

Hadden de communisten meer kunnen doen om het tij te keren? Het Tweede Congres van de Communistische Internationale vond plaats tijdens de beweging en beschikte over weinig informatie over de ge-beurtenissen in Italië. Op 21 september pas, toen de bezettingen werden gedemobiliseerd, deed de Internationale een oproep om raden van ar-beiders en soldaten te vormen met het oog op een gewapende opstand om de macht te grijpen. Gramsci was niet aanwezig op het congres, maar Lenin had veel lof voor zijn document over de vernieuwing van de PSI. In september was de invloed van Gramsci in de partij en de beweging echter bijzonder beperkt. De groep rond Ordine Nuovo was steeds politiek heterogeen geweest en viel uiteen in de zomer waardoor Gramsci geïsoleerd stond. Later zou hij toegeven dat hij belangrijke fouten had gemaakt en daar een prijs voor betaalde. De belangrijkste fout was dat hij geen georganiseerde stroming in de partij had gevormd met steunpunten doorheen het hele land. De groep ontwikkelde nooit buiten Turijn. Toen de Italiaanse Communistische Partij uiteindelijk

werd opgericht in januari 1921 waren het de ideeën van Bordiga die dominant waren en niet die van Gramsci.

De groep van Bordiga was een nationale groep en veel beter georga-niseerd, maar politiek ultralinks. De groep kwam op voor een "pure", rigide, gedisciplineerde communistische partij en als reactie op het electorale opportunisme van de reformisten van de PSI werd voor een astensionisme gepleit, waarbij de partij niet zou deelnemen aan verkie-zingen. Het feit dat het Bordigistische blad *Il Soviet* in september geen enkel editoriaal stuk had over de fabrieksbezettingen spreekt boek-delen over de abstracte en sectaire benadering van het marxisme die door Lenin werd aangevallen in zijn brochure "De linkse stroming". Na de gebeurtenissen van september kwam Bordiga formeel terug op het abstentionisme en steunde hij samen met Gramsci de opbouw van een massale communistische partij. Maar zijn ultralinkse en sectaire posities bleven overeind, hij verzette zich bijvoorbeeld "principeer" tegen de eenheidsfrontactiek en had daarmee een invloed op de jonge Communistische Partij in Italië en haar houding tegenover de PSI of de Arditi del Popolo, volksmilities die tegen de fascistten vochten.

Enkele weken na de beëindiging van de bezettingen, zetten groot-grondbezitters fascistische groepen in Emilia in. De septemberrevolu-tie en het uitbreken van een diepe economische crisis hadden een deel van de kapitalistische klasse ervan overtuigd dat het zo niet verder kon. Ze konden niet vertrouwen op de bestaande kapitalistische staat en het arbeidersverzet moest worden gebroken. De arbeidersklasse was verzwakt en gedemoraliseerd na de nederlaag van de beweging. Het grootkapitaal en het financieelkapitaal begonnen de fascistten te steunen en die begonnen in de twee jaar voor de uiteindelijke machtsovername door Mussolini in oktober 1922 een brutaal offensief tegen de ar-beidersklasse met gewelddadige aanvallen op arbeidersorganisaties en de moord van activisten. De Italiaanse arbeiders zouden een extreem hoge prijs betalen voor de fouten van hun leiders in de *biennio rosso*. Het fascistische bewind zou 20 jaar stand houden.

Vandaag is er in Italië geen massale linkse partij meer. De vroegere Communistische Partij is begin jaren 1990 omgevormd tot een soort van "New Labour" partij. De *Rifondazione Comunista* is de afgelopen jaren systematisch achteruit gegaan. Heel wat politieke kenmerken van de periode 1919-1920 zijn echter nog steeds aanwezig. De foutieve op-splitsing tussen syndicale en politieke strijd, de rol van electoralisme in de plaats van massastrijd, abstracte propaganda en een falen om directe banden aan te gaan met de arbeidersklasse. Een begrip van de belang-rijke periode van 1919-1920 zal nuttig zijn voor de nieuwe generatie van activisten in Italië, maar ook daarbuiten.

Voetnoten

- 1.Gwyn A Williams, *Proletarian Order*, Pluto Press, 1975 p238
- 2.Paolo Spriano, *The Occupation of the Factories*, Pluto Press, 1975 p72
- 3.Paolo Spriano op cit p56
- 4.Gwyn A Williams op cit p257
- 5.Lev Trotsky, *Scritti sull'Italia*, Controcorrente, 1990 p29
- 6.Paolo Spriano op cit p34
- 7.Gwyn A Williams op cit p251
- 8.Paolo Spriano op cit p93
- 9.Gwyn A Williams op cit p256
- 10.Lev Trotsky, *History of the Russian Revolution*, volume three, chapter six, *The Art of Insurrection*
- 11.Paolo Spriano op cit p90
- 12.Gwyn A Williams op cit p258
- 13.Paolo Spriano op cit p93
- 14.Gwyn A Williams op cit p267
- 15.Paolo Spriano op cit p110